

Vlaanderen: welvarender, weerbaarder en wervender

Economisch adviescomité

14 juli 2020

[WWW. planvoorvlaanderen](http://www.planvoorvlaanderen)

Economisch adviescomité

Het economisch adviescomité

Koen Debackere (voorzitter)

Stijn Baert

Marion Debruyne

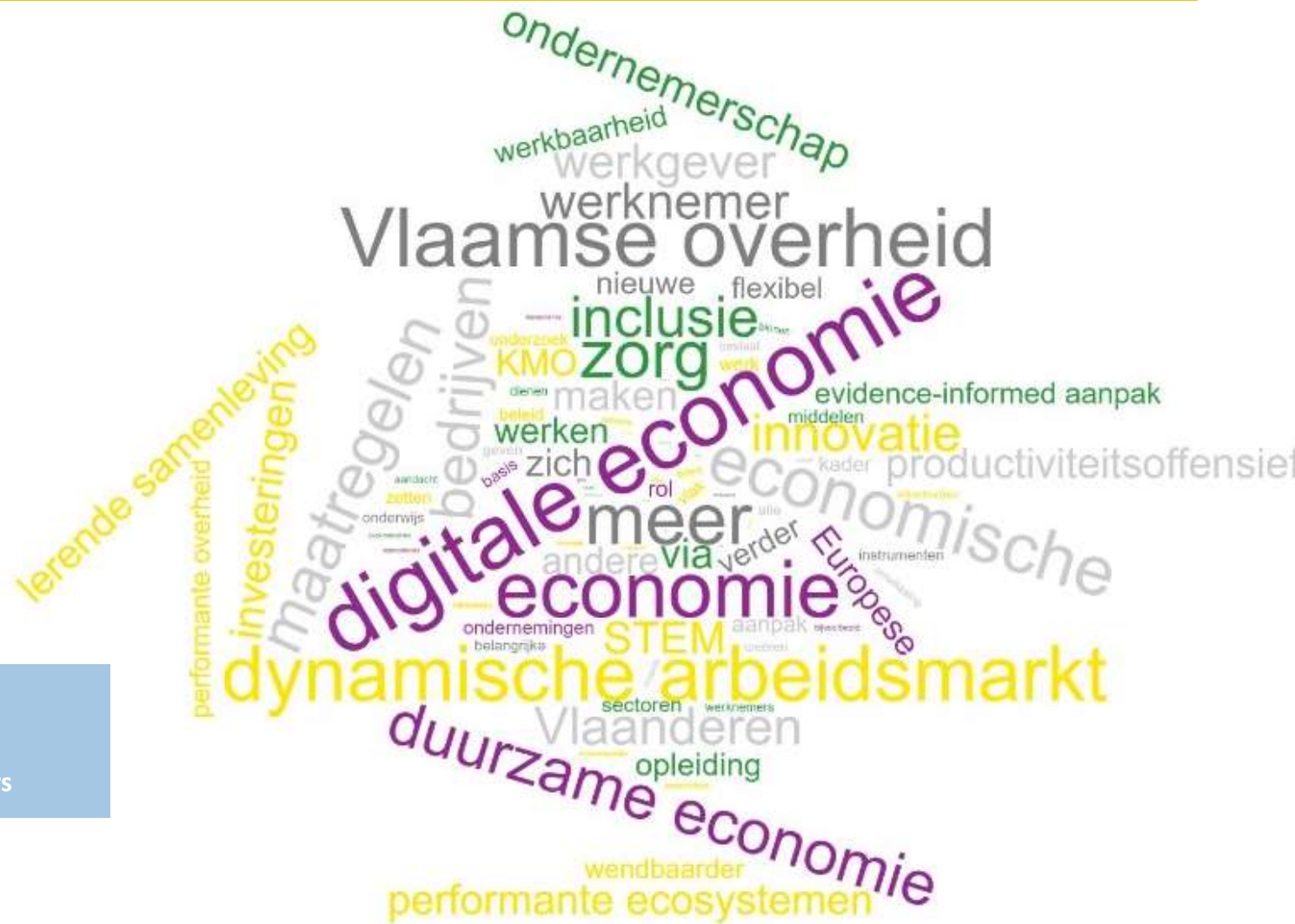
Wouter De Geest

Ans De Vos

Geert Noels

+ vertegenwoordigers van
de Vlaamse Regering

1. Gedetailleerd rapport
2. Samenvattende slides
3. Voorstelling aan Vlaamse Regering en pers

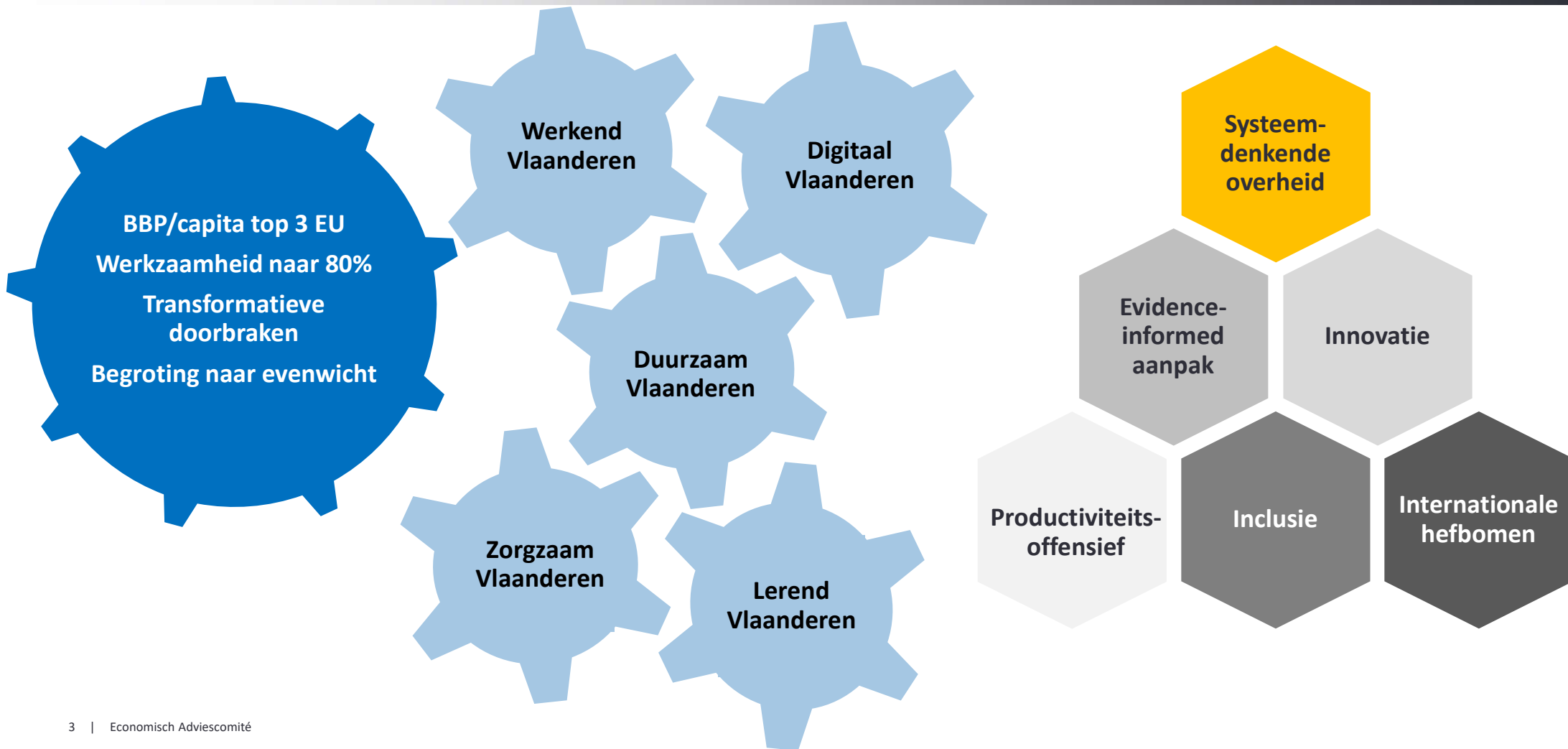

Synthese

Vier doelstellingen

Vijf aanbevelingen tot doorbraken

Zes fundamentele aanbevelingen

Vier doelstellingen

---

1. BBP per capita in top 3 EU regio's

- Activering ondernemen, investeren en werken
- Transformatie klimaat en digitalisering

2. Werkzaamheidsgraad naar 80%

- Arbeidsmarkt: dynamiseren, verleiden, (her)opleiden
- Inclusie en diversiteit
- Permanent lerende samenleving

3. Transformatieve doorbraken

- Transversale en toekomstgerichte investeringen voor bestaande bedrijven en via speerpunt ecosystemen
- Digitale, duurzame en zorgeconomie

4. Begroting naar evenwicht

- Coronaschok opvangen in deze legislatuur
- Uitgavennorm als budgettaire kompas voor lange termijn budgettaire norm
- Gulden Vlaamse begrotingsregel: focus op investeringsnorm die netto-actief positie versterkt

Vijf aanbevelingen tot doorbraken

---

1. Werkend Vlaanderen

2. Digitaal Vlaanderen

3. Duurzaam Vlaanderen

4. Zorgzaam Vlaanderen

5. Lerend Vlaanderen

1. Acties voor het dynamiseren van de arbeidsmarkt

Werkend
Vlaanderen

Verleid meer Vlamingen richting arbeidsmarkt

- ▶ Bepaal sociale voordelen op basis van inkomen i.p.v. statuut
- ▶ Investeer in (flexibeler) kinderopvang
- ▶ Implementeer doordachte jobbonus

Flexibele arbeidsmarkt

- ▶ Stel mensen tewerk in sectoren van de toekomst
- ▶ Geef flexibiliteit en aandacht voor werkbaarheid
- ▶ Realiseer doorbraak in werk-werktransities

Wendbaarheid verhogen, mismatch (*vraag en aanbod*) verminderen

- ▶ Doe competentiechecks: frequent en op grote schaal
- ▶ Verdubbel IBO's
- ▶ Activeer karakter tijdelijke werkloosheid
- ▶ Laat gemeenschapsdienst inhoudelijk sturen door werkzoekende

Arbeidsmarktbeleid moet doelmatiger

- ▶ Bouw representatief en structureel Vlaams sociaaleconomisch internetpanel uit
- ▶ Versterk arbeidsmarktmonitoring vanuit interdisciplinaire aansturing
- ▶ Innoveer arbeidsmarktbeleid eerst op experimentele schaal, verfijn en implementeer daarna op Vlaams niveau

Meer sterke schouders onder ons sociaal model

2. Acties voor een digitale economie

Digitale economie

- ▶ Scale-up digitale kanalen en businessmodellen
- ▶ Doe verdere digitalisering van het werk
- ▶ Installeer digital-proof regulering

Digitale industrie en Diensten

- ▶ Lanceer grootschalig internationaal I40-programma
- ▶ Zet digitale ecosystemen van samenwerking op
- ▶ Organiseer digitale speerpunteconomie - brede digitalisering in bedrijfsleven

Digitale Overheid

- ▶ Zet smart-city-platformen op
- ▶ Digitaliseer publieke diensten

Digitaal talent

- ▶ Voer radicale digitale transitie in onderwijs door
- ▶ Maak werknemers toekomstbestendig
- ▶ Ga voor een andere arbeidsorganisatie

Digitale Infrastructuur

Digitaal Vlaanderen belangt iedereen aan: basiseconomie, speerpuntsectoren, onderwijs en overheid

3. Acties voor een duurzame economie

Duurzaam
Vlaanderen

Verhoog Vlaamse klimaatambities binnen toekomstgerichte en innovatieve economie

- ▶ Maak Vlaanderen koploper inzake duurzame technologie en business modellen
- ▶ Doe brede verduurzaming van bedrijfsleven

Koolstofslim en CO₂-arm

- ▶ Maak alle emissies onderhevig aan carbon-pricing
- ▶ Creëer maximale wisselwerking tussen sectoren (bv. energie, bouw, voeding, staal)
- ▶ Doe aan radicale verduurzaming logistieke ketens
- ▶ Maak Vlaanderen koploper in waterstoftechnologie
- ▶ Duurzaam materialenbeheer

Duurzame mobiliteit

- ▶ Zoek duurzame vervoersoplossingen
- ▶ Maak Vlaanderen fietsland tegen 2030 (incl. verbind Vlaamse steden via fietsostrade)
- ▶ Schenk aandacht aan minder mobiele reiziger

Sociale duurzaamheid

- ▶ Zet in op duurzaamheidscompetenties in onderwijs
- ▶ Creëer kwaliteitsvolle jobs
- ▶ Realiseer werkbaarheid en inzetbaarheid op lange termijn

Toekomstgericht en competitief

4. Acties voor een zorgzame economie

Zorgzaam
Vlaanderen

Innovatie in de zorg

Sterke gezondheidseconomie

- ▶ Voor gezondheidseconomie op wereldtopniveau
- ▶ Investeer in speerpunt domeinen
- ▶ Doe aan grensverleggend wetenschappelijk-klinisch-technologisch onderzoek

Streef naar excellentie in gezondheidsdomeinen

Stel kennisvalorisatie centraal

- ▶ Blijf leidende regio op vlak van innovatie, productontwikkeling en export

Innovatie van de zorg

Verlaag de nood aan zorgverlening door

- ▶ Preventie en proactieve toeleiding
- ▶ Data-gestuurde zelfzorg (incl. thuiszorg)
- ▶ Vroege opsporing

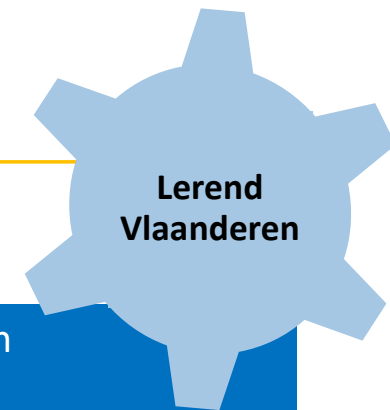
Verstrek slimme en efficiënte zorg via versterkte en beter geïntegreerde eerstelijnszorg

Bereik hogere productiviteits- en efficiëntiewinsten via gespecialiseerde centra voor complexe zorg

Werk aan infrastructuur en talentbasis

Zet in op innovaties in en van de zorg ter verhoging van veerkracht

5. Acties voor een Lerend Vlaanderen

Zet duidelijke, meetbare doelstellingen

- ▶ Minstens #dagen/jaar opleiding
- ▶ Competentiechecks voor werkenden en bedrijven

Zet actief partnerschap levenslang leren op

- ▶ Creëer een klantgericht en vraaggericht platform
- ▶ Responsabiliseer alle actoren (scholen, VDAB, sociale partners, enz.)
- ▶ Lanceer een concreet actieplan voor eind 2020

Versterk mensen preventief, proactief en curatief in hun competenties

- ▶ Iedere burger krijgt een levenslang leer- en loopbaankrediet
- ▶ Zet in op up- en reskilling om mensen toekomstbestendig te maken
- ▶ Activeer kader van tijdelijke werkloosheid
- ▶ Stimuleer innovatie en digitalisering in opleidingen

Investeer in een stevige talentbasis met oog voor inclusie

- ▶ Initieer STH(ealth)EM vanaf 6 jaar en focus continu
- ▶ Innoveer en digitaliseer het onderwijs
- ▶ Geef elke jongere toegang tot internet en PC

Leren is werken en werken is leren

Zes fundamentele aanbevelingen

6. Productiviteitsoffensief

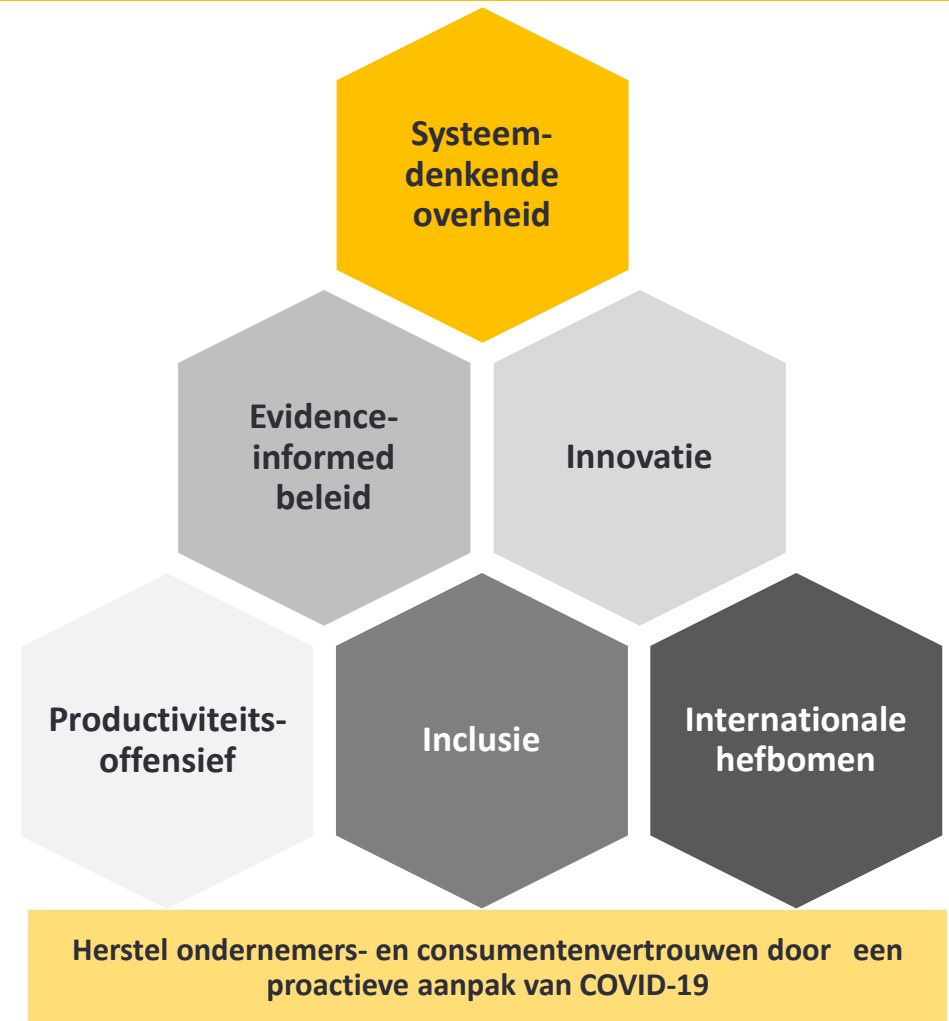
7. Internationale hefboomen

8. Inclusie

9. Evidence-informed beleid

10. Innovatie

11. Systemdenkende overheid

6. Acties voor versterking van de algemene economie

Productiviteits-
offensief

Productiviteitsgroei

- ▶ Verschuif en herbekijk kritisch bestaande middelen
- ▶ Draag ondernemen breed uit in bedrijven, overheid en onderwijs
- ▶ Promoot durfcultuur

Toets verdienmodel bedrijven op *duurzaamheid, deugdelijk bestuur, digitale disruptie en competentiebeleid* bij steunverlening

- ▶ Waak over de Vlaamse overheidsfinanciën
- ▶ Formuleer en prioriteer beleidskeuzes zonder belasting toekomstige ademruimte

Focus op doelgerichte publieke investeringen

- ▶ Met positieve welvaartsmultiplicator
- ▶ Vul missing links in (Vb. actieve mobiliteit, Vlaanderen fietsland, zorg- en onderwijsinfrastructuur, energie)

Onderzoek innovatieve begrotingsneutrale instrumenten met nodige rendementsprojecties

- ▶ Blending facilities
- ▶ Fund-of-Fund-activiteiten in PPS-structuur
- ▶ Gebruik Europese hefboomen

Wendbaarheid door ondernemerschap, investeringen met multiplicatoreffect en begrotingsneutraliteit

7. Acties om internationale hefboomen maximaal te benutten

Internationale
hefboomen

- Gebruik Europese hefboomen (langs vraag en aanbod)
- Trek buitenlandse investeringen/investeerders aan
- Zorg voor exportkracht van Vlaamse bedrijven
- Trek internationaal goed opgeleid talent aan, inzetbaar op onze arbeidsmarkt
- Benut Europese subsidiemechanismen maximaal
- Investeer via Invest-EU
- Verzeker Vlaamse aanwezigheid bij Europese besluitvorming door opzetten van een slagkrachtige Vlaamse European desk

Vlaanderen: een wervende, open, internationaal georiënteerde kenniseconomie

8. Acties om iedereen te activeren

Inclusie

Begeleid kwetsbare groepen naar werk of ondernemerschap

- ▶ Schep een kader voor structurele samenwerkingen
- ▶ Doe aan actieve coaching en monitoring
- ▶ Formuleer concrete targets
- ▶ Zet in op vrijwilligerswerk als springplank

Werk flankerende maatregelen uit

- ▶ Werk aan kwaliteitsvolle kinderopvang
- ▶ Zie thuiswerk als duurzaam alternatief
- ▶ Flexibiliseer arbeid
- ▶ Actieve mobiliteit (Vb. maximaal gebruik fietsen, wandelen)

Begeleid jongeren naar werk

- ▶ Zorg voor PC en internettoegang voor elke leerling/scholier met goede omkadering (Vb. opleiding, gebruik, onderhoud)
- ▶ Zet in op werkervaringstrajecten
- ▶ Breid de jongerengarantie uit

Iedereen aan boord, een symbiose van maatschappelijke en economische doorbraken

9. Acties voor een doelmatiger beleid

Evidence-
informed
beleid

Evidence-informed beleid

Besteed enkel geld voor beleid dat o.b.v. cijfers en onderzoek doelmatig is en streef naar grootst mogelijke multiplicatoreffecten

Doe ex ante steeds de D-D-D-C-toets:

- ▶ Duurzaamheid
- ▶ Digitale disruptie
- ▶ Deugdelijk bestuur
- ▶ Competentie-evaluatie

Evalueer alle substantiële maatregelen, tussendoor en nadien, op doelmatigheid (Vb. Spending reviews)

Good governance van de evidence

Installeer interface (een Vlaamse WRR) die zorgt voor structurele wisselwerking tussen beleid en onderzoek. Investeer in volgende hefboomen:

- ▶ Rol beleid eerst op experimentele schaal uit
- ▶ Installeer rigoureuze auditmethodologie
- ▶ Analyseer en optimaliseer agentschappen: goed bestuur, effectiviteit van instrumenten
- ▶ Voer scenariodenken (Wat als?) in
- ▶ Realiseer doorbraken in ontsluiten en real-time onderhouden van sociaal-economische gegevens
- ▶ Overweeg Steunpunten 2.0

Experimenteren en evalueren: hoekstenen van een doelmatiger (en dus zuiniger) beleid

10. Acties om te streven naar internationale innovatie-excellentie

Innovatie

Til Vlaanderens transformatief O&O- innovatiemodel verder naar een top 5 positie (cfr. 3% norm)

- ▶ Ontwikkel talent via STH(ealth)EM
- ▶ Investeer in top-labo's
- ▶ Zet middelen in voor innovatie via doorbraaktrajecten (Moonshots)

Optimaliseer additionaliteit en objectieven van overheidssteun

- ▶ Beoordeel resultaat van het project
- ▶ Check de toegevoegde waarde van de steun

Zet voluit in op versterking innovatiebasis van het bedrijfsleven

- ▶ Moedig ontwikkeling van nieuwe diensten, producten en platformen aan
- ▶ Zet in op steunmaatregelen met juiste impact
- ▶ Versterk fundamenten van innovatie bedrijven

Stimuleer fundamenteel onderzoek

- ▶ Financier het excellentste onderzoek
- ▶ Creëer een klimaat dat leidt tot wetenschappelijke doorbraken

Innovatie als motor voor een welvarender en wervender Vlaanderen

11. Acties voor een systemische aanpak van het economisch beleid

Systeme-
denkende
overheid

De overheid als orkestrator, facilitator en gangmaker

- ▶ Denk en handel systemisch
- ▶ Overstijg de grenzen van sectoren en beleidsdomeinen
- ▶ Identificeer en remedieer systeemfalen
- ▶ Wees regelluw

Schaal overheidsdiensten en –bevoegdheden naar efficiëntie en doeltreffendheid, overweeg decentralisatie

- ▶ Breng het beleid ‘dichter’ bij de burger
- ▶ Breng de werkplek dicht bij de werknemer

Vermijd marktverstoring

Overweeg een Vlaamse Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) naar analogie met Nederland

Vlaanderen: welvarender, weerbaarder en wervender

WWW. planvoorvlaanderen